

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/642/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212225177
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Javorčíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1212225177.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Kataríny Javorčíkovej a členiek JUDr. Edity Szabovej a Mgr. Barbory Bartekovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingová 4, Bratislava, proti odporcovi : SR - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody 175,- EUR a nemajetkovej ujmy 165,96 EUR s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II v Bratislave č.k. 8C/156/2012-75 zo dňa 14.4.2014, pomerom hlasov 3:0 takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava II v Bratislave č.k. 8C/156/2012-75 zo dňa 14.4.2014 potvrdzuje.

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľa na prerušenie konania zamietol. Návrh vo veci samej zamietol a odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že návrhom podaným na súde dňa 27.09.2012 sa domáhal navrhovateľ vydania medzitýmneho rozsudku, ktorým by súd rozhodol, že odporca je zodpovedný za škodu, ktorá navrhovateľovi vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava II, pretože nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní v zákonom stanovenej lehote. Exekúcia bola vedená pohľadávkou navrhovateľa, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č.: XXXXXXX dlžníkom (povinným): M. Z., nar. XX.XX.XXXX (kde po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci číslo EX XXXXX/XXXX). Súčasne sa domáhal vydania rozsudku, ktorým by súd zaviazal odporcu povinnosťou zaplatiť žalobcovi 175,- EUR z titulu majetkovej škody a 165,96 EUR z titulu nemajetkovej ujmy.

K výroku o zamietnutí návrhu vo veci samej:

Návrh na začatie konania navrhovateľ odôvodnil tým, že ako veriteľ zo zmluvy o úvere č.: XXXXXXX navrhoval súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávkou, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č.: XXXXXXX s dlžníkom M. Z.. Po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci číslo EX XXXXX/XXXX. Súdny exekútor predložil návrh na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom miestne a vecne príslušnému exekučnému súdu a požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie a udelil mu poverenie registrované pod č. XXXX XXXXXX. Navrhovateľ podal dňa 10.05.2010 exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora. Legitímne pritom očakával, že súd mu svojou činnosťou poskytne súdnu ochranu v zákonom predpokladanej kvalite, a teda že dôjde k reálnej zmene exekútora rozhodnutím súdu v zákonom stanovenej lehote. V exekučnom konaní vedenom podľa Exekučného poriadku je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30

dní od doručenia takéhoto návrhu. Exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase. V predmetnom prípade pritom neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietiahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Prejednávaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu.

Navrhovateľovi vznikla majetková škoda predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom. V tomto období vynaložil na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70,- EUR, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- EUR, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50,- EUR a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- EUR. Táto suma by nezaťažila navrhovateľa, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora by dodržal zákonom stanovenú dobu.

Zároveň si navrhovateľ uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie vecí v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup exekučného súdu vystavil oprávnené záujmy navrhovateľa riziku zániku povinného, zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziku insolvencie povinného, keď neexistoval akýkoľvek účinný vnútroštátny prostriedok nápravy spôsobilý reštituovať vniknutú situáciu. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa, spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať a spôsobila u členov riadiacich orgánov žalobcu, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Potrebu náhrady nemajetkovej ujmy odôvodnil navrhovateľ požiadavkou na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Navrhovateľ vyčísľil nemajetkovú ujmu s poukazom na doktrínu prijatú ústavným súdom, pričom poukázal na nálezy ústavného súdu sp.zn.: III. ÚS 203/06-25, III. ÚS 235/04-3, III. ÚS 347/05, III. ÚS 142/06-28, III. ÚS 118/06-40, III. ÚS 110/04-55, III. ÚS 125/04-44, III. ÚS 229/04-52, III. ÚS 21/05-30, III. ÚS 190/05-36, III. ÚS 301/05-38. Podľa jeho názoru na každý rok poznačený prietiahmi sa na základe predmetnej doktríny vzťahuje satisfakcia vo výške 20.000,- Sk (cca 663,88 EUR), t.j. cca 55,32 EUR za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu.

Odporca v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 11.10.2013 žiadal žalobcu v celom rozsahu zamietnuť. Navrhovateľ nepreukázal podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu, súlad postupu navrhovateľa s dobrými mravmi, danosť príčinnej súvislosti, ako aj nedostatočnosť konštatovania porušenia práva. V praxi je zaužívaný model, v zmysle ktorého exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu súdneho exekútora predloží túto žiadosť pôvodnému súdnemu exekútorovi na vyjadrenie, na vyčíslenie jeho doterajších trov a na zaslanie príslušného exekútorského spisu. Súd následne vec postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. V niektorom prípade mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu, najmä v prípade, ak pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť. V takom prípade exekučný súd objektívne nemohol dodržať zákonnú 30-dňovú lehotu. S poukazom na judikatúru Ústavného súdu sp. zn. I.ÚS 16/02 je odporca toho názoru, že vzhľadom na povahu úkonu, zákonom ustanovenú lehotu, lehotu v ktorej sa rozhodlo, nečinnosť navrhovateľa i nevyhnutnosť vykonať pred, resp. súčasne s rozhodnutím i iné úkony, nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote ustanovenej zákonom považovať za zbytočné prietahy, a teda nesprávny úradný postup. Nebol ani preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prietahov, keď navrhovateľ nepreukázal, že by podal sťažnosť na prietahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie ESLP, či právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov. Odporca vzniesol vo veci aj námietku premlčania, pretože k uplynutiu lehoty na rozhodnutie

o návrhu na zmenu súdneho exekútora došlo tri roky pred dňom, kedy bola odporcovi doručená žiadosť o predbežné prerokovanie nároku. Navrhovateľ nepreukázal vznik a ani výšku škody. Akákoľvek výška nákladov na správu informačného systému a udržiavanie systému vznikla navrhovateľovi bez ohľadu na tvrdené prietahy, keďže navrhovateľ ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Skutočnú škodu je potrebné dokázať dôkazmi. Navrhovateľ nepreukázal ani vznik nemajetkovej ujmy a ani to, že by sa za ňu mala poskytovať náhrada v peniazoch. Poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu. Každé prípadové okolnosti sú osobitné a nemožno vychádzať z paušálnej sumy 663,88 Eur na základe nálezov ústavného súdu. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. Navrhovateľ nekonkretizoval, v čom spočíval "zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov" navrhovateľa, a ako situácia "ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa". Odporca poukázal aj na to, že súdy konštatovali zo strany navrhovateľa porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť navrhovateľa podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Konanie navrhovateľa je v rozpore s dobrými mravmi, pretože uplatnená škoda voči štátu mala navrhovateľovi vzniknúť práve pri jeho spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite. Súčasne v takejto situácii platí, že aj v prípade porušenia práva navrhovateľa, už samotné konštatovanie porušenia práv musí byť považované za dostačujúce.

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 39Er/2759/2005 súd zistil, že dňa 01.12.2005 podal navrhovateľ ako oprávnený návrh na vykonanie exekúcie, na podklade exekučného titulu - notárskej zápisnice zo dňa 21.08.2005, č. N 3840/2005, Nz 38554/2005, NCRLs 38027/2005. Zápisnica obsahovala uznanie záväzku dlžníkom M. Z.. Dňa 09.12.2005 bola doručená súdu žiadosť súdneho exekútora Mgr. S. Y. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pod sp. zn. EX XXX/XXXX (v žalobe nesprávne označený EX 11212/2011). Dňa 05.01.2006 vydal súd poverenie č. XXXX XXXXXX*, ktorým poveril súdneho exekútora Mgr. S. Y. vykonaním exekúcie na vymoženie uloženej povinnosti zaplatiť istinu 17.280,- Sk, trovy konania, trovy exekúcie a trovy notára. Dňa 06.10.2010 bol súdu elektronickými prostriedkami doručený návrh oprávneného zo dňa 05.10.2010 na zmenu súdneho exekútora, pričom vykonaním exekúcie žiadal poveriť súdneho exekútora JUDr. F. G.. Súd dňa 25.10.2010 vyzval súdneho exekútora Mgr. S. Y., aby v lehote 7 dní oznámil, aký je stav vo veci vymáhania pohľadávky oprávneného, aby doručil súdu vyčíslenie trov exekúcie a doručil exekučný spis I. XXX/XX. Dňa 05.11.2010 pôvodný súdny exekútor doručil súdu exekučný spis I. XXX/XX a vyúčtovanie trov exekúcie. Súd následne uznesením zo dňa 24.01.2011, č.k. 39Er/2759/05-21, rozhodol o zmene súdneho exekútora a vykonaním exekúcie poveril JUDr. F. G..

Súd poukázal na ustanovenia § 4 ods. 1; 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, v znení účinnom v čase namietaného úradného postupu, a aj v znení účinnom od 1.1.2013; ďalej na ustanovenia § 17 ods. 1, 2, 3; 19 ods. 1, 2, 3, a 27 citovaného zákona. Poukázal aj na ustanovenia § 44 ods. 6, 7, 8, a 238 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti.

Konštatoval, že navrhovateľ sa po tom, čo odporca jeho žiadosti na predbežné prerokovanie veci nevyhovel, domáhal náhrady majetkovej a nemajetkovej ujmy voči odporcovi z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu. Predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom ako zodpovednosti objektívnej, je kumulatívne splnenie podmienok, ktorými sú existencia nesprávneho úradného postupu, existencia majetkovej ujmy resp. nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Nesprávnym úradným postupom v súlade s § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. je aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Súd preto v tomto prípade neskúmal, či došlo k prietahom v konaní, ale skúmal nedodržanie zákonnej lehoty. Podľa súčasného znenia zákona č. 514/2003 Z.z. všeobecný súd nie je oprávnený skúmať existenciu nesprávneho úradného postupu. Právna úprava zákona č. 514/2003 Z. z. účinná v období namietaného nesprávneho úradného postupu, však nevyžadovala ako podklad pre ustálenie otázky, či skutočne došlo k nesprávnemu úradnému postupom spočívajúceho v nedodržaní zákonnej lehoty, výsledky vybavenia sťažnosti na prietahy; alebo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní; alebo právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov; alebo právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky

konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Súd prvého stupňa preto dospel v súlade s § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. k záveru, že je oprávnený skúmať existenciu nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v nedodržaní zákonnej lehoty. Súd v prejednávanej veci konštatoval, že bol splnený prvý predpoklad zodpovednosti štátu za škodu, keď došlo k nesprávne úradnému postupu tunajšieho súdu, ktorý do 30 dní od podania návrhu na zmenu exekútora nerozhodol o tejto zmene. Súd však súčasne zdôraznil, že na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora sa vyžadovala súčinnosť pôvodného exekútora.

Čo sa týka druhého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu - existencie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, súd dospel k záveru, že navrhovateľ ich v konaní nepreukázal. Navrhovateľ sa domáhal náhrady majetkovej škody predstavujúcej náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky. Súd zdôraznil, že je možné uhradiť iba skutočnú škodu a ušlý zisk, ktorých vznik je povinný navrhovateľ preukázať. Navrhovateľ v konaní nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz preukazujúci vznik majetkovej škody a škodu vyčíslil paušálne za pracovné výkony zamestnancov, udržiavanie a správu informačného systému, za administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. Paušálne vyčíslené administratívne výdavky nie sú skutočnou škodou a ide len o jednostranné tvrdenia navrhovateľa, ktoré nemajú oporu v predložených či označených dôkazoch. Pokiaľ navrhovateľ uviedol, že z dôvodu ochrany osobných údajov, obchodného tajomstva a dôverných informácií nie je možné korešpondenčne predložiť účtovné doklady, preukazujúce škodu spočívajúcu v týchto výdajoch, mal súd za to, že od začiatku konania (27.09.2012) mal navrhovateľ dostatok času a príležitostí na predloženie predmetných dôkazov, aj inou ako korešpondenčnou cestou. Dôkazné bremeno preukázať vznik a výšku skutočnej škody zaťažovalo navrhovateľa. Keďže navrhovateľ toto dôkazné bremeno neunesol (nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz), súd jeho návrh v časti o náhradu škody zamietol.

Navrhovateľ sa taktiež domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože mal za to, že samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Súd poukázal na to, že nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť nedodržania zákonnej lehoty, bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu, následkov na navrhovateľa v rôznych oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je súdnym konaním, v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena účastníkom konania. Z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 467/08 vyplýva, že právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom štátneho orgánu nie je absolútne, ale v záujme zaistenia právnej istoty podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie. Predpokladom na uplatnenie nemajetkovej ujmy v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. je práve preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Medzi prvky nemateriálnej ujmy u právnických osôb patrí povest' spoločnosti, ale taktiež neistota v plánovaní rozhodovaní a problémy spôsobené vedeniu spoločnosti. Navrhovateľ uviedol, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Navrhovateľ však svoje tvrdenia nijakým spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal. Súd nemôže navrhovateľovi priznať náhradu nemajetkovej ujmy na základe jeho abstraktných tvrdení, keď nepreukázal a nekonkretizoval aké podnikateľské postupy a aktivity boli ovplyvnené. Pokiaľ navrhovateľ tvrdil, že neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu vyvolala u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov, pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť spoločnosti, súd mal za to, že navrhovateľ nevyužil svoju zákonnú možnosť podať sťažnosť na prietahy v konaní a tento urgoval vydanie poverenia, až v dobe, kedy už bolo poverenie vydané. Navyše súd s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 30Cdo/675/2011 zastáva názor, že nepríjemnosti spôsobené členom vo vedení spoločnosti možno zohľadniť iba v obmedzenej miere, a že v rámci odškodnenia právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnou neprimeranou dĺžkou konania by nemali byť odškodnené aj fyzické osoby, ktoré sa na právnickej osobe nejakým spôsobom podieľajú, nakoľko im nevzniká ujma priamo (nie je daná priama príčinná súvislosť).

Nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností jednotlivého prípadu. Skutočnosť, že súd rozhodol o zmene súdneho exekútora po

uplynutí zákonnej 30-dňovej lehoty, bolo spôsobené aj nevyhnutnosťou poskytnutia súčinnosti zo strany pôvodného súdneho exekútora. Súd konštatoval, že nedodržanie zákonnej lehoty na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora v danej exekučnej veci, nemohlo spôsobiť neistotu alebo vznik akejkoľvek škody či nemajetkovej ujmy. Odhliadnuc od skutočnosti, že žalobca nijako nepreukázal ani vznik skutočnej škody ani nemajetkovej ujmy, je nepravdepodobné, že by za 80 dní došlo k tak závažnej ujme, ako popisoval žalobca v návrhu. Nie je prípustné, aby žalobca prenášal podnikateľské riziko vo forme zániku, resp. riziko insolvenčie povinného na súd. Pri posudzovaní formy a výšky nemajetkovej ujmy je potrebné zohľadniť aj jeho podnikateľskú aktivitu. Pokiaľ žalobca poskytuje spotrebiteľské úvery fyzickým osobám s nízkou bonitou, musí byť uzrozumený s tým, že existuje riziko insolvenčie povinného a že exekučné konanie môže trvať pomerne dlho, čo so sebou nesie tak vyššie finančné náklady, ako aj psychickú záťaž. Súd mal za to, že vzhľadom na dĺžku času, ktorá ubehla od uplynutia 30-dňovej lehoty na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora do rozhodnutia súdu a na ostatné okolnosti daného prípadu, je dostatočným zadosťučinením pre žalobcu konštatovanie porušenia jeho práva.

Súd sa nestotožnil ani s názorom navrhovateľa, že možno priamo porovnávať nemajetkovú ujmu za nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia a nárokom priznávaným Ústavným súdom Slovenskej republiky za prietahy v konaní. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Výška nemajetkovej ujmy sa preto bude líšiť na základe individuálnych daností prípadu a z tohto dôvodu ju nemožno paušalizovať.

Pokiaľ žalobca v súvislosti s nárokom na nemajetkovú ujmu poukazoval na porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, súd poukazuje aj na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 01.03.2012, sp. zn. 9Co/285/2011, v ktorom tento súd výslovne uviedol, že samotné porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov patrí výlučne do právomoci ústavného súdu. Súd preto nemohol skúmať porušenie ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a žiadne konanie, v ktorom by bol konštatovaný prietah v konaní, sa nevedlo. Avšak aj vtedy, ak by sa potvrdilo porušenie základných práv navrhovateľa, aj v tomto prípade by bolo potrebné preukázať existenciu konkrétnej nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ však vznik nemajetkovej ujmy nepreukázal.

Súd konštatoval, že navrhovateľ nepreukázal ani splnenie tretieho predpokladu zodpovednosti štátu za škodu - existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou majetkovou a nemajetkovou škodou. Ak by aj preukázal vznik reálnej majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, vo veci nepreukázal, že by mu tvrdené náklady nevznikli aj tak. Z týchto dôvodov súd návrh navrhovateľa vo veci samej zamietol.

K vznesenej námietke premlčania, súd uviedol, že je neopodstatnená. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. V danom prípade mohlo dôjsť k vzniku škody, resp. nemajetkovej ujmy u žalobcu, najskôr po uplynutí 30-dňovej lehoty odo dňa doručenia na zmenu súdneho exekútora (06.10.2010), teda dňa 06.11.2010. Prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, počas ktorého predbežného prerokovania nároku neplynú premlčacia doba, boli doručené odporcovi podľa jeho vyjadrenia dňa 23.04.2012. Návrh žalobcu na začatie konania bol doručený súdu dňa 27.09.2012, teda pred uplynutím 3-ročnej premlčacej doby.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.. Keďže plne procesne úspešnému odporcovi trovy konania nevznikli, súd mu ich nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Namielol, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodol vylúčený sudca, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu. Namielol, že súd prejednal vec v neprítomnosti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu postupujúc podľa ust. § 101 ods. 2 O.s.p. preto, že sa navrhovateľ bez ospravedlnenia na pojednávanie nedostavil. Navrhovateľ riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania. Uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spojené s označenými dôvodmi. Súd preto nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 O.s.p. a vec prejednať v neprítomnosti navrhovateľa. Poukázal aj na ust. § 15 O.s.p. a uviedol, že navrhovateľ uskutočnil podanie obsiahnuté v texte žaloby, ktorým upovedomil

súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu na pojednávanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhliadol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Takéto rozhodovanie je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva. Navrhovateľ podal ústavnú sťažnosť pre porušenie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Konečné rozhodnutie vo veci súdom neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania, proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Navrhovateľ preto podáva proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania odvolanie. Súd sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval žiadosť navrhovateľa o zrušenie nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu. Navrhovateľ sa nemal možnosť vyjadriť k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Navrhovateľ sa nemal ani možnosť vyjadriť k dôkazom, ktoré súd vykonal a založil na nich svoje rozhodnutie. Súd rozhodol bez toho, aby umožnil navrhovateľovi s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu, vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam. Navrhovateľ nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť, nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Súd porušil právo žalobcu na kontradiktórny súdny proces. Navrhovateľ tiež namietol, že súd prvého stupňa ignoroval jeho tvrdenia o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu na udržiavanie a správy informačného systému a z titulu výdajov na administratívne spracovanie textov urgencií, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií, na poštovné a telekomunikačné výdaje. V tejto časti je rozhodnutie súdu prvého stupňa nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Nesúhlasil s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník (povinný), nakoľko v prípade, že by došlo k rozhodnutiu súdu o návrhu v zákonnej lehote, náklady na správu by prešli na súdneho exekútora a boli by časom transformované do podoby trov exekúcie. Právnym titulom v danej veci je nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. V konaní pred súdom mienil predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd prvého stupňa však dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo, navrhovateľa nepoučil podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je vnútorne rozporné, pretože súd napriek tomu, že zistil porušenie práva, nekonštatoval ho, a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy. Rozhodnutie založené na skutkovej a právnej chybe súdu nie je v právnom štáte udržateľné. Žiadal preto rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), v rozsahu podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p., a po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podaním doručeným súdu dňa 16.6.2014 navrhovateľ upozornil na znalecký posudok, ktorý doručil do súdneho oddelenia 8C Okresného súdu Bratislava II, listom zo dňa 13.6.2014, a ktorým preukazuje výšku uplatnenej majetkovej škody aj v tomto konaní. Na uvedený dôkaz odvolací súd neprihliadal v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p., pretože navrhovateľ ho predložil súdu až po skončení dokazovania na súde prvého stupňa.

Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa zistil správne skutkový stav veci, a vyvodil z neho správny právny záver o nedôvodnosti uplatneného nároku navrhovateľa. Aj keď vo veci prvostupňový súd zistil, že došlo k nedodržaniu zákonnej lehoty na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora, neboli splnené ďalšie zákonné predpoklady na priznanie požadovanej náhrady škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch. Tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne, inak nárok zo zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom nie je možné priznať. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie v tejto časti podrobne a presvedčivo odôvodnil.

Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku do merita veci, konštatuje ich správnosť (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a nepovažuje za potrebné nič uvádzať navyše.

K výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania:

Zo súdneho spisu vyplýva, že prvostupňový súd nariadil na deň 14.4.2014 pojednávanie, pričom navrhovateľ a právny zástupca navrhovateľa prevzal predvolanie dňa 24.3.2014, a odporca dňa 21.3.2014.

Dňa 11.4.2014 bolo súdu doručené ospravedlnenie neúčasti odporcu na pojednávaní, pričom o odročenie pojednávania nežiadal a zotrval na svojich vyjadreniach.

Dňa 11.4.2014 doručil právny zástupca navrhovateľa na súd elektronicky ústavnú sťažnosť adresovanú Ústavnému súdu SR so žiadosťou o zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu podania tejto sťažnosti. Súčasne požiadal, aby konajúci súd konanie prerušil až do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení práva navrhovateľa na zákonného sudcu a práva na nestranný súd, a ktorej dôsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu vo veci nevyhlásenia sudcu povereného prejednaním veci.

Dňa 14.4.2014 sa konalo pojednávanie, na ktoré sa nedostavili účastníci konania. Súd v súlade s § 101 odsek 2 O.s.p. prejednal vec v neprítomnosti účastníkov konania, pričom pred rozhodnutím vo veci najskôr rozhodol o návrhu navrhovateľa na prerušenie konania. Súd poukázal na to, že prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 O.s.p. nie je obligatórne, súd môže konanie prerušiť a tiež nemusí. Dôvodom prerušenia konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. musí byť však vždy tá skutočnosť, že prebieha konanie, v ktorom sa rieši tzv. predbežná (prejudiciálna) otázka. Túto otázku si však súd môže vyriešiť aj sám (§135 ods. 2 O.s.p.). O námietke navrhovateľa o zaujatosti zákonného sudcu bolo rozhodnuté Krajským súdom v Bratislave ako súdom nadriadeným, postupom podľa § 16 ods. 1 O.s.p., dňa 18.10.2012 uznesením č.k. 3NcC/223/2012-21 tak, že sudca Okresného súdu Bratislava II v Bratislave JUDr. F. A. nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania v tejto veci. Ústavný súd SR uznesením č. III. ÚS 295/2013 zo dňa 2.7.2013 odmietol sťažnosť navrhovateľa proti citovanému rozhodnutiu krajského súdu pre nedostatok právomoci vec prejsť a rozhodnúť. Neprebíha tak žiadne konanie, v ktorom by sa riešila otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Súd preto návrh navrhovateľa na prerušenie konania zamietol.

K odvolacej námietke navrhovateľa, že takýmto postupom súdu prvého stupňa mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, odvolací súd uvádza nasledovné:

Ako uviedol súd prvého stupňa, o tom, že zákonný sudca vo veci JUDr. F. A. nie je vylúčený z konania, rozhodol Krajský súd v Bratislave ako nadriadený súd uznesením zo dňa 18.10.2012 č.k. 3NcC/223/2012-21. Nie je preto dôvodná námietka navrhovateľa v odvolaní, že vo veci konal a rozhodoval vylúčený sudca. Neobstojí ani námietka, že súd prvého stupňa porušil právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces. Aj keď odvolací súd nespochybňuje, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo účastníka byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy, má za to, že zásadu kontradiktórnosti nemožno vykladať absolútne, resp. formalisticky, ale len vo väzbe s ostatnými zásadami (ustanoveniami) procesného predpisu. V prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom, nemôže dôjsť k odňatiu práva účastníka konať pred súdom (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Cdo/116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania. Ako vyplýva zo spisu, súd prvého stupňa vo veci stanovil termín pojednávania na deň 14.4.2014. Predvolanie na toto pojednávanie bolo navrhovateľovi a jeho právnomu zástupcovi doručené dňa 24.3.2014. V predvolaní na pojednávanie súd prvého stupňa riadne poučil žalobcu v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p.. Navrhovateľ teda mal dostatočný časový priestor na prípravu pojednávania, ako aj možnosť oboznámiť sa so všetkými listinnými dôkazmi a vyjadreniami odporcu nachádzajúcimi sa v spise, a to vrátane kópie exekučného spisu, ktorý je súčasťou spisu. Ostal však nečinný. Až podaním zo dňa 10.4.2014 (č.l. 60) požiadal o zrušenie pojednávania z dôvodu „objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu“ a zároveň požiadal o prerušenie konania. Dôvodom návrhu navrhovateľa na zrušenie nariadeného pojednávania a na prerušenie konania, bolo podanie sťažnosti navrhovateľa na Ústavný súd SR v predmetnej veci., ktorou sa domáhal vydania nálezu, že týmto rozhodnutím bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu, na spravodlivý súdny proces a na zákonného sudcu. Súčasne sa domáhal priznania finančného zadosťučinenia v sume 500,- eur, ako aj zrušenia rozhodnutia zo dňa 18.10.2012 č.k. 3NcC/223/2012-21 a vrátenia veci krajskému súdu na ďalšie konanie. V tomto čase však už o ústavnej sťažnosti navrhovateľa bolo rozhodnuté uznesením Ústavného súdu SR č. III. ÚS 295/2013 zo dňa 2.7.2013. Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí zrozumiteľne odôvodnil, prečo dospel k záveru, že neboli splnené podmienky na prerušenie konania. Vyporiadal sa tak s návrhom navrhovateľa na prerušenie konania v súvislosti s konaním na Ústavnom súde SR o jeho sťažnosti, a tento zamietol. Keďže v čase návrhu navrhovateľa na prerušenie konania a zrušenie termínu nariadeného pojednávania už bolo ústavným súdom o sťažnosti navrhovateľa rozhodnuté, tieto návrhy navrhovateľa možno považovať za zavádzanie súdu. Súd prvého stupňa tak nepochybne nemal dôvod na to, aby bolo nariadené pojednávanie zrušené a konanie vo veci prerušené. Správne preto rozhodol o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania.

S rozhodnutím prvostupňového súdu aj v tejto časti sa z uvedených dôvodov odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Súd prvého stupňa nepochybil, keď dňa 14.4.2014 pojednával a rozhodol v

neprítomnosti navrhovateľa (§ 101 ods. 2 druhá veta O.s.p.) a v neprítomnosti riadne ospravedlneného odporcu. Súd prvého stupňa nebol povinný dopĺňať dokazovanie, pretože navrhovateľ v tomto smere ani nemal žiadne návrhy. Preto súd prvého stupňa bol v zmysle § 101 ods. 2 druhá veta za bodkočiarkou O.s.p. povinný prihliadnuť iba na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.. Ich náhradu v konaní úspešnému žalovanému nepriznal, pretože mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.